ΜΟΥΣΙΚΗ

Κατά τη γνώμη μου

ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Πιάνο και βιολί

Μαρία Ευστρατιάδη — *Ε. Μαριάνι ντε Αμίτσις*

Τρία «μεγάλα» έργα ήταν η επιλογή της πιανίστας Μαρίας Ευστρατιάδη στο πρόσφατο ρεσιτάλ της στην αίθουσα του Ωδείου Αθηνών. Η «109» του Μπετόβεν, η Τοκάτα εργ. 11 του Προκόφιεφ και η Φαντασία εργ. 17 του Σούμαν. Επιλογή θελημένα αυστηρή, με στόχο — όπως είδαμε στην πορεία της εκτέλεσης — όχι την προβολή της δεξιοτεχνικής πλευράς, αλλά της μουσικής.

Διπλωματούχος του Ωδείου Αθηνών και «τελειόφοιτος της Μουσικής Ακαδημίας του Ανόβερου», η Ευστρατιάδη κατέχει ήδη μια στέρεη δαχτυλική τεχνική ικανή — όπως αποδείχθηκε — να πείσει τον ακροατή της για τις δυνατότητές της να επωμίζεται έργα όπως αυτά του προγράμματος.

Η εκτέλεση της «109» δεν βρήκε ασφαλώς «σύμφωνο» ολόκληρο το ακροατήριο. Ορισμένοι ακροατές ενοχλήθηκαν από την υπερβολική αποστασιοποίηση της πιανίστας απέναντι στις λυρικές εξάρσεις. Το ίδιο όμως αυτό στοιχείο έγινε αποδεχτό από άλλους· αυτούς που ακολουθούν σύγχρονες τάσεις, με αυστηρότερα μέσα εκφραστικής. Το κλειδί ωστόσο της εκτέλεσης ήταν για μας, τελικά, το τρίτο έργο του προγράμματος, η «Φαντασία» του Σούμαν.

Η Ευαστρατιάδη αντιμετώπισε τον Σούμαν με τον ίδιο τρόπο, όπως και τον Μπετόβεν. Η διαφορά τής καθαρά ρομαντικής φαντασίας σε σύγκριση με την μπετοβενική «109» περιορίστηκε ουσιαστικά σε **μεγαλύτερα** ή **μικρότερα** φόρτε. Η «Φαντασία» όμως του Σούμαν, εκτός από το φόρτε - πιάνο και τη δυναμική έχει πολλές, ποικίλες παραμέτρους που απαιτούν: διαφορετική ηχητική, άλλο πεντάλ, χρώματα, αποχρώσεις, διαθέσεις που μάταια αναζητήσαμε. Μόνο στο τελευταίο μέρος, κι αυτό σε κάποιες στιγμές, η εκφραστική της Ευστρατιάδη κατόρθωσε να κεντρίσει την προσοχή μας. Παρ' όλα αυτά οι ικανότητες της Μαρίας Ευστρατιάδη μπορούν, πιστεύουμε, να δώσουν πολλά περισσότερα. Να αποτολμήσουμε μια ταπεινή συμβουλή ή, αν θέλετε, γνώμη; Ας αφήσει τον εαυτό της περισσότερο ελεύθερο στην έκφραση. Μόνο έτσι θα τον **ανακαλύψει**. (Ωδείο Αθηνών, 2.4.88).

Θαμπερή έκπληξη το ρεσιτάλ του βιολιστή Ε. Μαριάνι ντε Αμίτσις στην αίθουσα του Ιταλικού Ινστιτούτου της Αθήνας. Ένα ρεσιτάλ που υποβαθμίζει κατακόρυφα το κύρος του Ινστιτούτου.

Στα σαράντα και πλέον χρόνια που παρακολουθούμε τη μουσική ζωή της Αθήνας, δεν έχουμε ξανακούσει έναν εκτελεστή να κακοποιεί ένα όργανο με τόσα φτιχτά φάλτσα, με τόσο άγριο (θελημένο) ήχο, με τόσο νευρικό βιμπράτο, με τόσες απότομες σκληρές νότες άλλοτε στη χαμηλή και άλλοτε στη μεσαία περιοχή. Και μάλιστα ένα όργανο — στην περίπτωσή μας ένα βιολί — που, σύμφωνα με το πρόγραμμα, πρέπει να ήταν ένα από τα δύο βιολιά του «μαέστρου» ντε Αμίτσις, κατασκευής Ν. Αμάτι και Τζ. Γκουαρνέρι του 1671 και 1747 αντίστοιχα. Σημειώνουμε ότι παρακολουθήσαμε το πρώτο μόνο μέρος του ρεσιτάλ.

Σαν να μην έφταναν όμως όλα αυτά, ο κ. Ντε Αμίτσις έπαιξε μόνο **δικά του έργα**: ένα ακατανόητο μωσαϊκό από «στραπάτσες», συγχορδίες (στις ίδιες πάντα αγαπημένες του περιοχές), με ψηγμαα μελωδιών χωρίς κανέναν ειρμό, χρήγορα περάσματα και πολύ, πάντα άγριο, βιμπράτο. Οδυνηρή δοκιμασία (13.4.88).